

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 47
fax 070-312 92 33

e-mail voorzitter@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 2 april 2014
betreft Nadere vragen inzake richtlijnvoorstel COM(2013)822
ons kenmerk 154527.01u

Geachte heer Opstelten,

De vaste commissie voor Veiligheid en Justitie heeft in haar vergadering van 18 maart 2014 kennisgenomen van uw reactie op de brief van 11 februari 2014 met een aantal vragen aan de regering over het voorstel voor een richtlijn betreffende procedurele waarborgen voor kinderen die verwachte of beklaagde zijn in een strafprocedure.¹ De leden van de fractie van de **SP** hebben naar aanleiding van de antwoordbrief de volgende vragen en opmerkingen. De leden van de fractie van **GroenLinks** sluiten zich hierbij aan.

De regering heeft met betrekking tot het voorbehoud op artikel 37, onderdeel c, van het IVRK geantwoord dat dit gevolgen heeft voor de *tenuitvoerlegging* van de sanctie en geen betrekking heeft op de fase van de *vervolgning* en de *berechting*. Volgens de leden van de fractie van de **SP** is dit onjuist. Nederland heeft de mogelijkheid geschapen een minderjarige te *berechten* alsof hij meerderjarig is; dat mag niet volgens het IVRK, vandaar het Nederlandse voorbehoud. Ook de richtlijn gaat over berechting. Zowel de stelling van de regering dat het Nederlandse strafprocesrecht met betrekking tot minderjarigen in lijn is met het IVRK, als de stelling dat de richtlijn ver verwijderd is van de grondslag van de bevoegdheid van de Europese Commissie zijn derhalve onjuist. Berechting als ware een kind volwassen ziet juist niet op de tenuitvoerlegging; deze kan plaatsvinden in een justitiële jeugdinrichting. Graag een reactie op het voorgaande.

De leden van de **SP**-fractie wensen ook het volgende naar voren te brengen. Nederland kent materieel strafrecht voor minderjarigen. Het strafprocesrecht daarentegen verschilt nauwelijks van dat voor volwassenen. In dat opzicht voldoet Nederland dus niet aan het IVRK en is het voor ons land van belang om de richtlijnontwikkeling te steunen. Voor het geval de regering blijft bij haar proportionaliteitsbezwaar (en de Tweede Kamer bij zijn subsidiariteitsbezwaar) willen de aan het woord zijnde leden een aantal passages citeren uit een rapport van Defence for Children uit 2011:

¹ Verslag van een schriftelijk overleg, vastgesteld 11 maart 2014, *Kamerstukken I 2013-2014*, 33831, A. Zie ook dossier E130056 op de Europapoort.

datum 2 april 2014

ons kenmerk 154527.01u

blad 2

"Minderjarigen die door de politie zijn aangehouden en in een politiecel verblijven, worden in Nederland echter nauwelijks anders behandeld dan volwassenen. Aparte afdelingen of kindvriendelijke cellen zijn er bijna niet en informatie over het ontvangen van bezoek of de mogelijkheid om te telefoneren wordt niet altijd gegeven."

"Als een minderjarige na uiterlijk drie dagen bij de rechter-commissaris komt, toetst deze of de opsluiting rechtmatig is geweest. Pas vanaf het moment dat de minderjarige verdachte in bewaring wordt gesteld, geldt de regel 'schorsing tenzij' en is de rechter-commissaris verplicht te toetsen of er mogelijkheden zijn om hem of haar eventueel onder voorwaarden naar huis te laten gaan. Pas dan voldoet Nederland aan het VN-Kinderrechtenverdrag."

"Opvallend is dat het aantal gehoorde minderjarigen tussen 2008 en 2010 is gedaald van 59.750 naar 49.015. Tegelijkertijd is er echter een sterke stijging zichtbaar van het aantal kinderen dat een nacht of langer op het politiebureau doorbrengt. Dit aantal is gestegen van 8.261 in 2008 naar 9.136 in 2010. Nederland voert daarmee geen beleid dat is gericht op een afname van het aantal minderjarigen dat in een politiecel verblijft."

"In Nederland mogen minderjarigen voor maximaal zestien dagen en vijftien uur in een politiecel worden vastgehouden. In andere landen, zoals België, Duitsland, Finland en Engeland en Wales, mag dit niet langer dan 24 uur."

"Nederland schiet (...) tekort in het bieden van garanties voor een menselijke en kindgerichte behandeling van minderjarige verdachten in politiecellen. Met de rechten van minderjarigen wordt in de eerste fase van het strafproces onvoldoende rekening gehouden."²

Het voorgaande is slechts een bloemlezing uit het uiterst lezenswaardige rapport. De reactie daarop van de regering betreft de vraag hoe een en ander formeel geregeld is.³ Uit het rapport blijkt echter dat de praktijk veel te wensen overlaat. De conceptrichtlijn geeft volgens de aan het woord zijnde leden een goede impuls tot verbetering.

Tot slot wensen de leden van de **SP**-fractie een antwoord van de regering op de vraag waarop zij haar overtuiging baseert dat het in de overige 27 lidstaten wel goed zal zitten met de verdragsverplichtingen met betrekking tot de vervolging en berechting van minderjarigen, als een rijk en ontwikkeld land als Nederland hier al niet aan voldoet.

² Maartje Berger en Carrie van der Kroon, *Een 'paar nachtjes' in de cel: het VN-Kinderrechtenverdrag en het voorarrest van minderjarigen in politiecellen*, Leiden 2011. De citaten zijn afkomstig uit de samenvatting op 6-7 van het rapport. Het rapport is o.a. te raadplegen op de website van de rijksoverheid: <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2012/07/12/een-paar-nachtjes-in-de-cel.html>

³ *Kamerstukken II 2011-2012*, 24587, nr. 444

datum 2 april 2014

ons kenmerk 154527.01u

blad 3

De commissie verneemt graag binnen vier weken een reactie op de bovengenoemde punten.

Hoogachtend,

Mr. dr. A.W. Duthler

Voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie